

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 20 FILLÉR, HEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRÖNYITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 28

Moldva nyugati részén előbbrehaladtunk

Harja környékén több orosz állást elfoglaltunk — A Zabala völgyében megszállottuk Herestrau és Ungureni helységeket — Falkenhayn csapatai az oroszokat visszaszorították Focsani felé — A dunai hadsereg Braila felé közeledik

Károly király távirata

Sajtóhadiszállás, január 1. Frigyes főherceg a hadsereg és haditengerészet nevében újév alkalmából üdvözölte Károly királyt, aki ma a következő táviratban válaszolt:

Mély megindultsággal fogadtam azon szerencse- és jókívánásokat, amelyeket Kedveséged a Hozzám oly közel álló szárazföldi és tengeri véderő nevében az évforduló alkalmából Nekem előterjesztett. Az egész küzdelemmel teljes napok emléke, derék vitézeim magasatos teljesítményeinek tudata annyival inkább alkották elszakíthatatlan kötelékét egyívétartozásunknak, mert mindig meg tudom majd becsülni, hogy Kedveséged soha el nem muló érdemeket szerzett e világtörténelmi időben. Haduri üdvözetemet küldöm hőseimnek. Az ő soraikban állanak népeink, amelyeknek a mindenható, igazságos Isten a végleges győzelem által kegyes lesz megadni a béke áldásait. Benne van bizodalunk, az ő mindenható hatalmán, erünkön minden ellenséges törekvés meg fog hiúsulni.

KÁROLY.

Vilmos császár és a császárné távirata

Berlin, január 1. A Wolff-ügynökség jelenti: Vilmos császár a következő szövegű táviratot küldte a császárnénak:

Az összes német törzsekből való vitéz csapataink és derék szövetségeseink bevált tetterős vezetés mellett Romániát a Szereth alsó folyásáig megtisztították az ellenségtől. Az erős orosz segítség nem volt elegendő és későn érkezett, hogy a döntést az ő javukra fordíthatta volna. Igérettel teljesen végződik ezzel az ó-év. Hálával eltelve Isten iránt és büszkén Németország erejére, tekintek vissza az elmúlt háborús időszakra és bizakodással nézek elébe a következő év jövőendő harcainak és Isten segítségével új győzelmeinknek. Kitarunk ezentul is.

VILMOS.

A császárné a következő táviratban válaszolt a császárnak:

Veled együtt hálásan és büszkén tekintek vitéz csapatainkra, amelyeknek sikerült a Szerethig győzelmesen előrenyomulniok. Visszapillantva az elmúlt évre, Te is hálás és büszke lehetsz. Nehéz, sőt igen nehéz dolog volt. De Isten mindedig megsegített minket, meg fog bennünket továbbra is segíteni és adja meg nekünk a végső győzelmet.

AUGUSZTA VIKTORIA.

Az orosz-román háború

Höfer jelentése

Budapest, január 1. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

A román síkságon harcoló szövetséges haderők az ellenséget utóvédharcok között Brailától délnyugatra, továbbá a Rimnicul-Sarat és Focsani közt féluton előre elkészített állásába szorították vissza.

A Zabala, Neruja és Putna felső völgyében Ruis altábornagy osztrák-magyar és német csapatainak támadása előbbrehalad. Harja környékén zászlóaljaink több egymás mögött fekvő állást rohammal elfoglaltak. Az ellenség minden talpalatnyi földet védelmez.

Tovább északra a cs. és kir. haderőknél nem volt jelentősebb esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 1. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Rigától délre és Smorgonnál erős orosz vadászkielöntményeket visszautasítottunk.

A Pripjet északi partján Pinsknél német lovasok gyalogharcban rohammal elfoglalták az

oroszok két támaszpontját és 1 tisztet és 35 embert foglyul ejtettek.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Német vadászoknak sikerült az Erdős Kárpátokban egy ellenséges őrházat az őrséggel együtt levegőbe röpíteni.

Az Uz- és Putna-völgy között német és osztrák-magyar zászlóaljak több magaslati állást rohammal elfoglaltak és a románok és oroszok heves ellentámadásait visszaverték. Herestraut és Ungurenit a Zabala-völgyben elfoglaltuk.

Mackensen vezértábornagy hadserege: Nagy-Oláhország északi részében az oroszokat ismét visszavetettük.

A IX. hadsereg az ellenséget a Rimnicul-Sarat és Focsani közt féluton levő állásokba, a dunai hadsereg pedig a brailai hídfőbe szorította vissza.

Dobrudsában a német és bolgár csapatok sikerei következtében az orosz hídfőállás Macintól keletre lényegesen megszükkült. Tegnaptól 1000 foglyot ejtettünk és 4 ágyút és 8 gépfegyvert zsákmányoltunk.

A Duna deltájánál a bolgár folyambiztosító csapatok felkoncolták mintegy 50 orosz, akik a Szent György-ágon csónakokon keltek át.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, január 1. A bolgár vezérkar jelenti január 1-én:

Román front: Támadásunk a macini hídfő ellen tovább folyik. Szívós harcok után elfoglaltuk a 169-es magaslatot Macintól keletre; 200 fogoly, 4 hegyi ágyú és 5 gépfegyver jutott a kezünkre. Kelet-Oláhországban hadosztályaink átlépték a Buzeu-Braila vasúti vonalat és Brailától 18 kilométerre állanak.

A Szereth-vonal veszedelme

Berlin, január 1. A Nowosti-nak jelenti Jassyból, hogy a legutóbbi dobrudsai operáció a Szereth-vonalat is nagy veszedelemben so-

URANIA

Ma utoljára!

Professor Nick Fantom
legújabb kalandja.

A TÖRZSÁNYI BÍRÓK
(Ein Blatt Papier)
detektív történet
5 részben.

Magyarországon játszódnó
előjéől végig izgalmas
történet.

Főszereplő: Max Landa.
A harmadik felvonás
amerikai szenzáció
3 felvonásban.

Lepkefogás.

Előadások kezdete
7 és 9 órakor
rendes helyárrakkal.

Előleges jelentés!
Szerda Csütörtök

Az elismert harangok
filmregény 4 felvonásában
írta: Rakosi Viktor.

Főszereplő:
PAULAY ERZSI.

APOLLO

Ma, kedden
Előadások 3, 5, 7 és 9
órákor mérsékelt
emelt helyárrakkal.

Budapesttel egyidejűl
A koronázás

Ófejsége IV. Károly
koronázásáról ké-
szült mozgóképpé be-
mutatása.

Ezenkívül másoron
Clara Kimball-Youn

amerikai legjobb film-
művésznőjének főszerep-
lésével

A tévedt nő
társadalmi dráma
4 felvonásban.

Ritirő hiszró műsor.

dorta. Ennek az erődvonalknak jobb szárnya, ámbár Galac némiképen még védi, ma már nagy veszedelemben van, úgy, hogy a Szereth-vonal ellentálló ereje ma már felényire csökkent. A remélt javulás még egyáltalán nem állott be és olyan látszata van a dolognak, mintha már *Moldva órája is ütött volna*. A legújabb jelentések szerint az ellenség már megkezdte a támadást a megerősített Szereth vonal ellen is és nagykaliberű ágyúkkal lövöldöz egyes erős állásokat. A legújabb harcok különösen veszedelmesek a szakadatlanul visszavonuló román seregmaradványokra nézve, mivel ezek a Szereth mögött sincsenek semmiképpen sem biztosítva. Azt hiszik, hogy a megérkezett orosz erősítések nem lesznek elegendők az ellenséges előrenyomulás megállítására. Ferdinánd király néhány napig Galacban volt, de a várost már ismét elhagyta. Galacba angol utászok érkeztek. A legújabb értesülések szerint Galacot alighanem erősen védeni fogják. A város környékén erős tüzértséget vontak össze. Galacban újra remélni kezdenek, mert a *tiraspol-jassy-galaci vasúton jelentékeny orosz erősítések érkeztek*. Az új csapatok közt különösen feltűnnek a gárdaformációk, amelyek a legveszedelmesebb helyeken már eddig is kiválóan kiüntették magukat. Észrevehető az is, hogy nagytömegű orosz lovasság érkezik. *Braila környékén heves harc folyik*, amelyben különösen az ellenséges tüzértségek nagyon érvényre jut. *Galacra és Brailára német repülők bombákat dobtak*.

Offenzívánk az orosz-román állások ellen

Lugano, január 1. A *Stampa* jelenti Párisból: A központi hatalmak offenzívájának ereje 48 óra óta a Kárpátokra koncentrált, ahol az ellenség el akarja foglalni azokat az erős orosz-román állásokat, amelyek Moldvát délről elzárják Galac és Focsani között. A második orosz-román védelem tegnapelőttig ellenállott ugyan, de az ellenséges offenzíva sokkal erősebb, hogy feltartóztatni lehetne.

A cár és a дума

Stockholm, január 1. A cár ujabban igen élénken érdeklődik a дума ügyei iránt és a дума elnökét már egymásután három ízben kihallgatáson fogadta.

Az orosz nép békevágya

Kopenhága, január 1. Csenkelinek a dumában tartott beszédéből még a következőket kell kiemelni: Az önkényesen megalkotott parlamenti többség menydörög a béke ellen, hogy eltussolja azt a tényt, hogy az egész orosz nép, az egész orosz munkásság semmit sem követel határozottabban, mint a békét.

* * *

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, január 1. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Nincs újság.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 1. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése: Macedon arcvonal: Lényegesebb esemény nem történt.

LUENDORFF, első főszállásfőnök.

Olasz jegyzék a görög kormányynak

Amsterdam, január 1. A Reuter-ügynökség jelenti Athénből: Az olasz követ a külügyminiszternek jegyzéket adott át, amelyben Olaszország elégtételt követel a december hó 1-én és 2-ikán történt eseményekért és más követeléseket is támaszt.

A belga-francia harctér

a vezérkar főnökének helyettese. Berlin, január 1. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Különös esemény nem történt.

LUENDORFF, első főszállásfőnök.

Az entente offenzívára készül a Somme mentén

Genf, január 1. Párisból táviratozzák: A francia félhivatalos *Information* azt fejtegeti, hogy Románia leverésével a németek előtt szabaddá lesz az utvonat kelet felé, ezért a szalonikui expedícióra nincs többé szükség. A cikk előkészíti a közvéleményt Sarrail szalonikui csapatainak visszarendelésére.

Magánértesülések szerint a franciák és az angolok tömérdek hadianyagot és tüzértséget és nagytömegű csapatokat készítenek elő a Somme-frontra, ahol a közeli napokban hatalmas offenzíva fog megindulni.

A francia szocialisták a békéért

Lugano, január 1. Az *Avanti* közli a francia bányatársulatok, munkáskamarák és szindikátusok párisi kongresszusa által elfogadott, Wilson jegyzékére vonatkozó napirendet. Ebben a kongresszus fölhívja a francia kormányt, hogy járuljon hozzá Wilson javaslatához és ragadja meg a szövetségeseknél a kezdeményezést, hogy ezek a célnak, a békekötés gyorsításának érdekében ugyanilyen értelemben válaszoljanak.

Elfogy a francia emberanyag

Hága, január 1. A *Times* katonai munkatársa nyugtalankodik a francia hadsereg viszonyai miatt. A hadsereg ugyan még mindig teljes erejében van, azonban az újabb pótlások már nem tesznek ki többet 200,000 embernél s így nem képesek a megfelelő tartalékok kellő kiképzésére. A tapasztalat pedig megmutatta, hogy az entente tartalékok nélkül nem boldogulhat.

Angol öreg hadserege

Hága, január 1. A *Times* katonai munkatársa bevallja, hogy Anglia nem volt olyan szerencsés a flottájával, mint remélték, mert hiszen a buvárhajó-háború még mindig tart. Az egyetlen eszköz külön angol hadsereg alakítása a honvédelemre, amely hadseregbe valamennyi 41-60 éves férfit be kell sorozni.

Békekészséggel gyanúsított angol államtitkár

Hága, január 1. Londonból jelentik: Az alsóház egyik legutóbbi ülésén kínos jelenet játszódott le Mac Pherson hadügyi államtitkár és Ginnel képviselő között.

Ginnel azzal vádolta Mac Phersont, hogy nagyon pesszimiztikus nyilatkozatokat tett a szövetségesek hadihelyzetéről és a német békeajánlat elfogadását követelte. A képviselő hozzátette, hogy Dillon is tanuja volt Mac Pherson spontán áradozásainak. Dillon megerősítette ezt.

Ginnel izgatottságában erre a kifejezésre ragadtatta magát: „Maga nyomorult hazug.” Az államtitkár rá akart rohanni a képviselőre, de visszatartották.

* * *

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, január 1. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Sylvester éjjelén az ellenséges tüzértségek időnkint igen élénk tüzelést folytatott a Karszt-fensík ellen.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német esti jelentés

Berlin, január 1. A Wolff-ügynökség jelenti január hó 1-én este:

Csak a román-orosz frontokon van élénk harci tevékenység.

Tisza ujévi beszéde

A munkapárt tisztelgése a miniszterelnöknél

Budapest, január 1.

A pártkörökben ma mindenhol elhangzottak a szokásos ujévi köszöntők, amelyekkel a pártok vezérei üdvözölték. Üdvözölte a munkapárt is Tisza István gróf miniszterelnököt és Khuen-Héderváry Károly gróf munkapárti elnököt is, kiknek, de különösen a miniszterelnök válasza ez évben különös sullyal bír. A miniszterelnök kiterjeszkedett a belpolitikai kérdéseken kívül a békejavaslatra és a román támadásra is, amely kérdésnél fölvilágosító magyarázatot adott a történelekről. Szólt az osztrák kormányválságról és a külügyminiszterváltásról is, amelyekben megnyugtató szimptomákat lát. Ugy az ő, mint Khuen-Héderváry Károly gróf beszéde minden gondolkodó fő előtt világossá teszi, hogy a keletkezett válsághírek tendenciózus politikai híresztelések.

Az ujévi üdvözlésekről fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza:

A munkapárt Khuen-Hédervárynál

A munkapárt tagjai ma délelőtt üdvözölték a párt elnökét, Khuen-Héderváry Károly grófot, akihez a párt tagjai nevében Almássy László mondott beszédet.

Khuen-Héderváry Károly gróf a következőket válaszolta:

— Képviselői munkásságunkban többet is tehetünk volna, mint amit tettünk, de nem rajtunk mult ez. Önérzetünk rovására, ökölbe szorított kézzel kellett akárhányszor elnyelni azt, amit reánk mértek. Azt hiszem azonban, megjött az az idő, amikor nem rajtunk fog mulni, hogy megtörtük a pártközi békét. Kötelességünk nemcsak magunk, de a nemzet iránt is, hogy helyt álljunk és megmutassuk, hogy van bennünk erő, tehetség, akarat nemcsak arra, hogy visszautasítsuk a reánk szórt szavakat, de tudunk alkotni is, ha kell. Ki fogjuk tární az ország előtt, hogy nem hiába küldött ki bennünket és hogy harcba szállva, ha kell, de azért mindig a békét tartva szem előtt, fogunk dolgozni. Békét ajánlunk föl, de ha ez nem kell, harcolunk és küzdünk és leszámolva a támadásokkal, el fogjuk seperni azokat, akik galádul támadnak bennünket.

A pártelnök ezután ismételtlen megköszönte az üdvözlést, mire a párttagok zajosan megéljenztek.

Tisza beszéde

A képviselők a pártkörből most testületileg vonultak föl a várba, a miniszterelnök üdvözlésére. Tisza István gróf miniszterelnök a kormány tagjainak társaságában fogadta a képviselőket, akiknek nevében Desbordes Ernő intézett a miniszterelnökhöz üdvözlő beszédet.

Tisza István gróf miniszterelnök válaszában mindenekelőtt Ferenc József királyról emlékezett meg és azt mondta, hogy ő tanúbizonyságot tehet arról, hogy Ferenc József utolsó éveit megaranyozta az a tudat, hogy teljes bizalommal tekinthet utódjára, Megemlékezett ezután a koronázási ünnepségekről, melyek kapcsán ezt mondta: Nekünk is megvan minden okunk arra, hogy teljes hittel és bizalommal tekinthessünk a jövőbe.

Áttért ezután a belpolitikai kérdésekre és visszaillesztést vetett az utolsó évek parlamenti eseményeire. Erősebb rendszabályokat — ugymond — nem kedvelésből alkalmaztam, hanem alkalmaznom kellett egy végsőig kiélezett kényszerhelyzetben, a magyar nemzet érdekében. Akkor is kellemelem kötelességnek tartottam s ma is annak tartom. Személyemet sohasem toltam előtérbe, ellenben mindig a közérdeket tartottam szem előtt. — Csupán kétszer vagy háromszor toltam mégis előtérbe személyemet, amikor egy-egy elvesztettnek látszó pozíciót kellett megvédenem.

Beszéde további folyamán a külügyminiszterváltásról és az osztrák kormányválságról nyilatkozott a miniszterelnök. A külügyminiszter személyében beállott változás — mondta — nem jelent egyáltalán rendszerváltozást is. Az új külügyminiszter a dualizmus és a paritás feltétlen híve és mi sem áll tőle távolabb, mint hogy beavatkozni próbáljon Magyarország politikai ügyeibe. Már két év előtt utaltam arra, hogy minő végzetes és esztelen dolog volna feltámasztani a régi centralisztikus szellemet. Megvan a kellő okom a föltévesre, hogy ami most Ausztriában történik, az épen az osztrák hazafias elemeknek, az osztrák állam erősödésén fáradozó elemeknek koncentrációs kísérlete, minden hátsó gondolat nélkül, a dualizmus és a paritás alapján. Ha ez így van, amiben nincs okom kételkedni, akkor az osztrák kormány feltétlenül számíthat a magyar kormány támogatására.

Áttért ezután a miniszterelnök a háborús helyzetre s a következőket mondta:

— A múlt év derekán az orosz harterén seregeinket komoly vereség érte s e vereség kihasználásában Oroszország olyan kérlelhetetlen energiával vitte rohamra hadseregeinek millióit, hogy nekünk és szövetségeseinknek minden erőfeszítésre szükség volt, hogy feltartóztathassuk az áradatot. Ez a helyzet érlelte meg a román támadást. — Csapatainkat azonban Galiciában és Wollhyniában kellett koncentrálni, míg ott el nem hártottuk a veszélyt. Mert hiába őrizte volna bárminő hadsereg Erdélyt, ha azalatt győzelmesen törté volna keresztül a mi frontunkat az orosz főerő. Csak amikor célunkat elértük, akkor vihettünk le erőket Erdély számára és a románok feltartóztatására. Az evakuálás időelőtti megfutamodásra és ez a megfútása Erdély magyar és német lakosságának egy még seholsem mutatkozó ellenség elől, eltörölhetetlen csorbát ütött volna erkölcsi presztizsünkön. A mikor azután Wollhyniában biztosítottuk frontunkat és Erdélyben a szükséges erők állottak rendelkezésünkre, a betolakodó románokat rívertük, azután löntökrevertük és lábaink elé, térdre vetettük azt, aki könnyelműen betört hozzánk, Erdélyben a feltárt sebeket be fogjuk

hegeszteni és tel fogunk ott támasztani egy minden eddiginél jobb és szebb életet. A történelemért pedig felelőssel állhatunk a felelősséget.

A béke kérdésére vonatkozóan Tisza István gróf miniszterelnök a következő kijelentéseket tette:

— Az entente válaszcímjéket még hivatalosan nem kaptuk meg. Ha tényleg azzal felelnek békeajánlatunkra, amit a sajtó közölt és céltalan és eredménytelen öldöklésbe akarják népeiket továbbra is belehajtani, akkor én arra csak azt válaszolhatom, hogy ez sem várattamul, sem készületlenül nem talál bennünket. Mi készen állunk a békére minden pillanatban ma is, de folytatjuk a harcot és ha isten is úgy akarja, ennek a harcnak minden további napja újabb bizonyítékát fogja szolgáltatni annak, hogy ez a háború istentelen, szükségtelen és hiábavaló pusztulása az emberi életnek, az emberiség legdrágább erkölcsi és szellemi javainak.

Beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Nagy munka és nagy kötelességek teljesítése előtt állunk, akár tartson tovább a háború az egész esztendőn át, akár váltsa fel azt a béke munkája, mert erős feladat lesz a béke munkájának megkezdése is.

A miniszterelnök ezután megköszönte a jókívánásokat. A képviselők hosszasan és lelkesen eljeneztek és ünnepelték Tisza István grófit.

Üdvözlések az ellenzéknel

Az ellenzéki pártok is üdvözölték vezéreiket. A Károlyi-párt részéről Holló Lajos üdvözölte Károlyi Mihály grófit, aki hosszabb beszédben válaszolt.

HIREK

— **Királyi amnesztia a koronázás alkalmából.** A „Budapesti Közlöny” ma rendkívüli kiadásban jelent meg és a királynak a következő elhatározását közölte:

Ő császári és apostoli királyi Felsege megkoronáztatása alkalmából a magyar igazságügyminiszter előterjesztésére 1916. évi december hó 23-án kelt legfelsőbb elhatározásával számos elítéltnak a királyi bíróságok által kiszabott kisebb büntetését általános kegyelem útján elengedni és egyszersmind az igazságügyminisztert felhatalmazni méltóztatott arra, hogy javaslatot tehessen a királyi bíróságok által az 1917. évi január hó 1-ig jogerősen elítélt oly egyének megkegyelmezése tárgyában, akik az általános kegyelemben nem részesülnek, azonban kegyelemre méltóknak látszanak.

— **Andrássy a királynál.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Andrássy Gyula gróf ma Bécsbe utazott, ahol holnap kihallgatáson fog megjelenni a királynál. — Ellenzéki körökben messzemenő kombinációkat fűznek Andrássy kihallgatásához.

— **B. u. é. k. megváltás.** Debreczeny Lajos 50 K, Gesztli József dr. 5 K, Kuti Zsigmond és Kuti Sándor dr. 21.35 K, Átányi József 20 K, Vásáry István dr. 10 koronát küldtek a hadsegélyező hivatalba újévi üdvözlés megváltása címén. Az adományokért ezután is köszönetet mond a debreceni Hadsegélyező Hivatal.

— **Az elemi iskolák nem nyílnak meg.** A városban uralkodó kanyarójárvány miatt Tüdős Kálmán dr. főorvos előterjesztésére az elemi népiskolák nem nyílnak meg ma, hanem csak január 17-én Márk Endre udvari tanácsos polgármester intézkedése folytán.

— **Újévi üdvözlések Debreczenben.** A szokásos újévi üdvözlésekkel Debreczenben is fölkeresték a hivatalok a vezetőket.

A városi tanács Csűrös Ferenc dr. köznevelődési tanácsnok vezetése alatt kereste föl Márk Endre udvari tanácsos polgármestert, aki meghatóttan köszönte meg az üdvözlést és a tisztviselők további lamkadatlan, buzgó munkálkodását kérte.

Hajdúvármegye tisztikara Rásó István főjegyző vezetésével Pákozdy Sándor alispánt üdvözölte.

Mindkét törvényhatóság üdvözölte Domahidy Elemér főispánt, aki a nehéz időben teljesített rendkívüli szolgálatokért elismerő szavak kíséretében mondott köszönetet az üdvözlésért s ama reményének adott kifejezést, hogy a bekövetkezett új esztendő meghozza a várva-várt békét.

Üdvözlések voltak a bíróságoknál is. A kir. ítélőtáblánál Ignyártó Sándor kir. ítélőtáblai elnököt, a kir. főügyészségnél Átányi József dr. kir. főügyészt üdvözölte a bír. ügyészi kar és a személyzet. A törvényszéknél Keszeli Lajos dr. törvényszéki elnököt és a járásbírósnál Bay Ádám kir. járásbíró, a járásbírósnak vezetőjét üdvözölte a bír. kar, amely az újév alkalmából szerencsekívánatait fejezte ki.

A magyar államvasutak tisztviselői kara imponáns kiállásban kereste föl Uhlarik Béla máv. füzletvezetőt. A vasutasok nevében Janovich Miklós főellenőr, állomásfőnök mondott szép üdvözlő beszédet, amelyre válaszul, Uhlarik Béla megköszönte tisztviselői ragaszkodó szeretetének jelét s az üdvözlést és kijelentette, hogy teljes mértékben méltányolja és értékeli azt az óriási nagy munkát, amelyet a vasutasok végeztek és végeznek a háború alatt. Gondja lesz arra, hogy illetékes körök előtt is teljes világításba helyezze munkásságukat.

A főposta tisztikarának tagjai az újév alkalmából melegen üdvözölték főnöküket, Siposs Gyula felügyelőt, aki meghatóttan mondott köszönetet a tisztikar jókívánataiért.

Újévi üdvözlések voltak a katonaságnál is, ahol Nyegován Viktor altábornagyot és Okolicsányi Károly vezérőrnagyot kereste föl a tisztikar kiálltsága szerencsekívánataival. Az egyes csapatvezetők parancsnokait is üdvözölték a tisztikarok.

— **A mentők munkája a koronázási ünnepség alatt.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A mentők is nagy készenléttel vonultak ki a koronázás utvonálára. Nyolevan mentő és 18 kocsis helyezkedett el az utvonál különböző részein. Az ünnepség lezajlásáig összesen 21 esetben nyújtottak segítséget a mentők és mind a 21 esetben elájultakat, nagyjából asszonyokat kellett eszméletre téríteniök. Két ájult asszonyt a lakásukra szállítottak.

— **A huszfilléres nikkelt váltópénzeket be kell szolgáltatni.** A magyar királyi pénzügyminiszternek a múlt évi július hó 31-én kelt rendelete szerint a huszfilléres nikkelt érmék 1917. évi január hó 1-vel törvényes forgalmon kívül helyeztetnek, azok tehát a magánforgalomban fizetesképpen csak december hó 31-ig voltak elfogadhatók. Ugyanezen rendelet szerint azonban a magyar kir. állami pénztárak és hivatalok kötelesek a huszfilléres nikkelt érméket bezárólag 1917. évi április hó 30-ig mindennemű fizetésenként és beváltás végett is elfogadni. A huszfilléres nikkelt pénzeket január 1-től kezdve négy hónapon belül kizáróan az állami pénztárak és hivatalok fogadják el fizetesképpen vagy beváltás céljából. A nikkelt filléres érmékre a miniszter ezen rendelkezése nem vonatkozik és azok továbbra is forgalomban maradnak.

— **Oltási bizonyítvány nélkül nincs lisztjegy.** Az Erdélyben néhol szörványosan, másutt pedig egész járványszerűleg elterjedt hólyagos himlő megbetegedések erőlyes megelőző rendszabályok alkalmazására indították a közegésznégügyi hatóságokat. A belügyminiszter a közegésznégügyi hatóságok felterjesztésére a hólyagos himlő által inficiált helyekre és így Kolozsvár területére is elrendelte a kényszer védhímlőoltást. Kolozsvárra már napokkal ezelőtt megérkezett a rendelet,

a város főorvosi hivatala a józan belátásban bizva, előbb saját érdekében felhívta a város lakosságát, hogy oltassák be magukat. A felhívásra alig egy páran jelentkeztek. Később a fertőzött utcákat medikusokkal járatták be, a kik házról-házra járva, oltották be az embereket, azonban ez a rendelkezés is hatálytalanak bizonyult, mert az előítélettel telített primitív gondolkodású emberek az oltási kényszer alól kibújtak. Ez arra indította a főorvosi hivatalt, hogy a belügyminiszternek a kényszeroltásra vonatkozó rendeletét a legteljesebb szigorral hajtsa végre. A főorvos előterjesztésére abban állapotodott meg a város vezetősége, hogy a kenyérjegyek és lisztutalványok kiadását a védhímlő újraoltásról szóló bizonyítvány felmutatásához kötik. A főorvosi hivatal megkeresést fog intézni a közvélemzési ügyosztályhoz, a hatósági élelmiszer-raktárhoz, a tisztviselők fogyasztási szövetkezetéhez és a vasutasok jóléti bizottságához, hogy jövő év január 15-től kezdődőleg csak annak a részére, illetőleg csak annyi családtag részére adjanak ki kenyérjegyet és lisztutalványt, vagy bevásárlási könyvecskét, ahány családtag újraoltási bizonyítványát a családtag felmutatja. — Ez a mód mutatkozott egyedül célirányosnak arra, hogy a lakosság védhímlőoltásának megtörténtét a főorvosi hivatal ellenőrizhesse.

— **Gyilkos hadifoglyok.** A debreceni kir. ügyészséghez ma a nyíracsádi csendőrség jelentést tett, hogy két orosz hadifogoly, akik a nyíracsádi határban dolgoztak, megöltek egy 5 éves és egy 3 éves gyermeket. A két oroszt, akik tettüket részegen követték el, a csendőrség letartóztatta és átadta a katonai hatóságnak. — A vizsgálóbíró a katonai bizottsággal együtt kiszállt a helyszínére s a két gyermek holttestét felboncolták.

— **A koronázásról** készült filmfelvételeket az Uránia ma négy előadásban mutatja be. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

— **Mentesítés a pamut beszoállításától.** A kormányrendelet korlátozásai alá eső pamutárúk, amelyek a katonai igazgatás, a hazai polgári hatóságok, az osztrák hatóságok, a bosznia-hercegovinai országos kormány, a magyar vagy az osztrák vöröskereszt egyesület már kiadott megbízásainak teljesítéséhez szükségesek, amennyiben azok ily irányú felhasználását a fél a rendelet életbelépésétől számított 8 napon belül az eredeti megbízólevél bemutatása és a még nem szállított mennyiség bejelentése mellett a Pamutközpont előtt igazolja, a rendelet korlátozásai alól mentesülnek. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara ezt azzal közli, hogy a bejelentéshez szükséges ívek a kamaránál kaphatók.

— **Marlitt, Beniczky, Crocker** legjobb regényei kaphatók Antalfynál, Szent Anna-utca 13.

Magyar lányok bukaresti börtönökben

Két artistanő szabadulása román fogságból

A napokban Kolozsvárra érkezett két magyar artistanő. Bocskai Marcsa és Ujházi Irén, akiket román fogságból bocsátottak ki a Bukarestet elfoglaló német tisztek és akik a következő érdekes dolgot mondták el a háboru előtti Bukarest életéről s háboru alatti szenvedéseikről:

Romániában állandóan sok magyar artistanő élt. Legtöbbünknek jól ment sorunk. A társulattal egyik városból a másikba utaztunk és mindenütt rendszerint zsufolt házak előtt játszottunk. A sinajai híres játékházban levő színpadon hónapokig tartottunk előadásokat. A román tisztek orosz és francia urak és katonák társaságában jártak és dobálták a pénzt. Tul akartak tenni az idegen társaságon. Néha sikerült is ez nekik, néha azonban béka-ökörharc volt, amit csináltak. Még a nyáron gondolni sem mertünk volna arra, hogy ilyen katasztrófa szakad ránk. Oh, borzasztó volt a bukás! Sinajából Galaeba mentünk. Nagy ut volt, de megérte; majd Braiilában játszottunk,

azután Jassy, majd ismét Sinaja és végül Bukarest. Mi már máskor is voltunk Bukarestben, de olyan kitünő éviünk egyszer sem volt, mint amilyen az idén mutatkozott. A román fővárosban roppant élénkség uralkodott és rengeteg idegen fordult meg. A francia tisztek, orosz diplomaták és angol urak heteken keresztül laktak Bukarestben. Az orfumok, kabarék és mulatóhelyek arattak és arattunk mi is és aratott mindenki, míg egy napon összeomlott minden; évek nehéz és keserves szenvedésének a gyümölcsét rabolták el tőlünk.

Augusztus havában a helyzet egyre kritikusabbá vált. Mi már sejtettük, hogy háboru lesz; a háboru szele már ott fujdogált és éjszánkint furesa megjegyzések röpdöttek. Igazgatónk bizott és ez okozta vesztiünk. Az orfum ugyanolyan fényesen ment, hogy a direktor nem akart távozni. A hónap második felében különös dolgok történtek, aztán csak azon vettük észre magunkat, hogy kitört a háboru és bemünket elfogtak. Keserves napok következtek ezután. A legrémesebb idöket éltük át. Lakásunkról a rendörség az utolsó értéktárgyat is elvitte, mi pedig fogságba kerülünk. Hónapokig nyomorogtunk, egyik fogdából a másikba hurcoltak bemünket, éhezünk, többen megbetegedtek közülünk és úgy bánáltak velünk, mint a gyilkosokkal. Ránk fogták, hogy kémeek vagyunk és vizsgálatot indítottak ellenünk. Ezért vették el a vagyonunkat, amit most sem kaptunk vissza. Persze nem tudtak, de nem is tudhattak ellenünk semmi bizonyítékot felhozni és ez annál jobban dühösítette a rendörséget. Az utolsó napokban épen kényszer munkán voltunk, amikor megtudtuk, hogy menekül a város, retteg Bukarest, mert közellednek a mi csapataink. Már nem messze a szabadulás, ami be is következett. Német tisztek parancsnoksága alatt nyitották ki a bukaresti rendörök börtönünk ajtaját.

A vagyonunk visszaszerzése iránt a szükséges lépéseket megtettük és lehetséges, hogy meg is kapjuk. Bukarestben minden artistanőt szabadon bocsátottak és többen már haza is utaztak.

Színház és művészet

MŰSOR:

KEDD: *Künn a bárány, benn a tarkas.*
SZERDA: *Ripp Wan Winkle*, operett.
CSÜTÖRTÖK: *A király házasodik.*
PÉNTEK: *Boszorkányvár*, operett.

IV. Károly királyunk és Zita királynék koronázását az Uránia ma négy előadásban mutatja be. Az előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órákor. Jegyek délelőtt előre válthatók.

Ma mutatják be a koronázást. Az Apollo ma mutatja be a koronázásról készült mozgóképet. Tekintettel a nagyfontosságú és örökbecsű filmre, az előadások 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek. A helyárak mérsékelten emeltek. Pénztárnyitás délelőtt 10 órákor lesz.

A 11 órai záróra miatt a
Rákóczy-kávéház
reggel 5 órától nyitva.
Reggeli kávé és finom likörök
kaphatók.
Előzékeny kiszolgálás! Tisztelettel
GOÓZ ISTVÁN
„Rákóczy“ kávé.

Nemzetott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út, a főpostával szembe.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszorú

hőseink sírhalmára
vigasztaló és megnyugtató könyvecské
10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Zálogeszközök,
örött aranyat, ezüstöt,
brillians ékszert veszek
és olcsón eladok. Krámer,
Arany Bika-bérház 3.

Vas ágy
jó karban eladó. Bika-
bérház II. em. 2. alatt.

Aranyat, ezüstöt,
brilliantokat, bármiről
szóló zálogleveleket
(zálogeszközök) és egyéb
tárgyakat a legmagasabb
árban veszek.
Meghívásra házakhoz
is elmegyek. Steiner
Mihály, Csokonai-u. 32.

Felést
keresek halápi tanyára.
— Ugyanott tanyás fel-
vétetik. — Értekezhetni:
Bleuer, Domb-utca 4.

Házfelügyelő.
ki a központi fűtés, víz-
vezetési és villanyberendezési
szakmában képzettséggel bír, fölvetetik.
Ferenc József-nt 22/24.

Eladó
Hajduböszörmény hatá-
rában a tiszapolgári ut-
szélen 240 magyar hold
réti birtok fekete föld,
gazdasági épületekkel el-
látva. Debreceni Gazdák
Bankja r. t. Kossuth-
utca 17.

Faltrükkör,
nagy berámazott, olcsón
eladó. Bika-bérház II. em.
2. szám alatt.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója
**Női és férfi fehérneműek,
Zsebkendők, Harisnyák,
Gallérok, Kézeltők,
Esoernyők, Nyakkendők**
NAGY RAKTÁRA

Pk. 953/2. sz. 1916.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a derecskei kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. 953/1. számú végzése következtében dr. Kardos Géza derecskei ügyvéd által képviselt Derecskei takarékpénztár javára 8100 korona tőke, ennek 1916. évi május 10. napjától járó 6% kamatai és az eddig összesen 757 korona 05 fillér perkoltség, továbbá Groszmann és Mandel részére 1040 kor. tőke, ennek 1914. évi július hó 4. napjától járó 6% kamatai és az eddig összes megállapított 461 kor. 94 fil. költség s jár. erejéig 1916. évi augusztus hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján a le- és felülfoglalt és 5320 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, sertések, szeker és üszök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a derecskei kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. 953/2. sz. végzése folytán Monostorpályiban a 13. sz. háznál folytatólag a legelőn leendő megtartására **1917. évi január hó 10-ik napjának délutáni 1 óra 3 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Derecske, 1916. évi december hó 13.

Nyiszter János h. kir. bir. végrehajtó.